

ВАЛЕНТИН КРАСНОГОРОВ

Малки трагедии

Драматургичен триптих

Превод от руски Добринка Стефанова

bina.stefanova@abv.bg

Тел. 028763203; 0884146052

Contacts:

Valentin Krasnogorov:

Tel. (7)-812-699-3701; (7)-951-689-3-689 (cell.)

(972) 53-527-4146, (972) 53-527-4142

e-mail: valentin.krasnogorov@gmail.com

<http://krasnogorov.com/english/>

ТАБЛИЦА НА СЪДЪРЖАНИЕТО

1. МЕЛОДИЯ НА ДВА ГЛАСА ЗА ГЛУХИ	4
2. ЗА КАКВО СИ МИСЛИШ?	12
3. ПЕЛИКАНИ В ПУСТИНЯТА	20

ПРЕДГОВОР ОТ АВТОРА

Цялата световна драматургия е построена на основите на човешкото общуване посредством диалог: един от персонажите слуша някого, съгласява се с него или му възразява, получава информация и реагира на нея. Междувременно размяната на думи в реалния живот съвсем не означава, че хората говорят това, което мислят и чуват това, което им говорят. Те слушат, но не чуват. Даже близки хора могат да живеят с години заедно, да разговарят всеки ден и въпреки това да не се чуват, да не се разбират в духовен смисъл.

В предложението цикъл от три „малки трагедии“ тази идея е оголена до краен предел с театрални средства. Първата пиеса - „Песен на два гласа за глухи“ - изцяло е построена върху диалог между хора, които не се чуват един друг. Стената на отчуждение, която възниква между тях е символична, тя се материализира, но да се обиграва като театрална комедия би било погрешно. Както писа един критик, „Фантасмагорията съвсем естествено прелива в реалност.“

Втората част от триптиха – „За какво си мислиш?“ – развива същата мисъл: хората се слушат, но не се чуват един друг. Както се казва в пословицата, „Ако спите на една възглавница, не значи, че сънувате едни и същи сънища“

Проблемът на отчуждението, трагичната невъзможност да докоснеш сърцето на другия, да намериш близка душа в безкрайното море от човешки същества, достига своя връх в третата част – „Пеликани в пустинята“. Името идва от библейския образ: пеликанът е птица, привикнала да живее близо до вода, затова в пустинята, където е отвееяна от вятъра, тя е особено самотна.

В „Пеликаните“ действието се развива едновременно в четири, необвързани една с друга линии. Действието се развива навсякъде и никъде конкретно. Хората сякаш минават един през друг, без да се забелязват един друг. Хората жадуват за любов, търсят помощ и са готови да я дадат, те се намират един до друг и в същото време са безкрайно далечни, те нито се виждат, нито се чуват. В човешкия мравуняк те са самотни.

„Пеликаните“ са поставяни в Санкт Петербург, в БДТ (сега театър „Говстоногов“) Освен в Русия „Малки трагедии“ няколко пъти са поставяни в Чехия, където на театрални фестивали пиесата получи няколко награди, в това число и „Награда за най-добра драматургия“.

1. МЕЛОДИЯ НА ДВА ГЛАСА ЗА ГЛУХИ

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

Мъж

Жена

Стая в дома на Мъжа и Жената. В средата се издига съпружеското ложе. То се състои от две допрени едно до друго широки легла. Отдясно и отляво на леглото има нощни шкафчета, на всяко - часовник, кутия с цигари и кибрит. На една закачалка виси пеньоара на жената, на друга – дрехите на Мъжа. Стаята е чиста и подредена в идеална, почти геометрична симетрия.

Сутрин. Мъжът и Жената лежат в леглото. На шкафчето на Мъжа звъни будилник. Мъжът натиска копчето на будилника, енергично скача, но след малко идва на себе си и пак се отпуска на възглавницата. След малко се събужда и Жената. Двамата дълго лежат с отворени очи, гледат тавана, след това едновременно вземат от шкафчетата цигари и дълго пушат, преди Мъжът да произнесе първата реплика.

МЪЖЪТ. Снощи не съм изключил будилника. Забравих, че днес е почивен ден.

Жената продължава мълчаливо да пуши. Пауза. Мъжът унило продължава.

Още един почивен ден... *(Гаси цигарата.)* Какво ще правиш днес?

Жената. *(Гаси цигарата си.)* Ти ще спиш ли още или да правя закуска?

Мъжът. На мен не разчитай, целият ден ще съм зает.

Жената. Аз ставам. Все едно, повече не мога да заспя.

Мъжът. Ако пак ще каниш гости, искам да ме предупредиш, да се махна навреме.

Пауза.

Жената. Какво ще правиш днес?

Мъжът. Защо мълчиш? Пак нещо не си на кеф.

Жената. Имай предвид, че нямам никакво намерение да се виждам с твоите роднини. Поне днес искам да си почина.

Мъжът. Ако не желаеш да си говорим, кажи.

Жената. Ще кажеш ли нещо или през цялото време ще мълчиш?

Пауза.

(Отмята одеалото.) Както искаш, аз ставам.

Мъжът. Почакай! *(Иска да задържи жената, но протегнатата му ръка застива на половината път. Изумен.)* Какво е това?

Започва да опипва празното място между двете легла.

Жената. *(Най-последно поглежда към Мъжа и с любопитство следи движенията му.)* Какво ти става?

Мъжът не отговаря.

Питам, какво става?

Мъжът не отговаря.

Ти да не би да оглуша?

Мъжът продължава да шари с ръце във въздуха.

Ще ми отговориш ли най-последно!

Мъжът, съвсем шокиран, сяда на леглото.

Ти да не си болен?

Мъжът не отговаря.

(Разтревожена.) Ти наред ли си? Не ме ли виждаш?

Мъжът. Вчера това го нямаше.

Жената. Кажете, аз коя съм? Как се казвам?

Мъжът. А може отдавна да е така?

Жената. *(Обезпокоена.)* Кажете, чуваш ли какво те питам?

Мъжът. *(Изплашено.)* Кажеш ли нещо или само си отваряш устата?

Жената. *(Разтревожено.)* Дай да ти пипна челото. *(Ръката и, протегната към Мъжа се спира на половината път. Изумена.)* Какво е това?

Мъжът. И ти ли го забеляза? Какво е това, според теб?

Жената не отговаря.

Чуваш ли?

Жената не отговаря. Мъжът свива дланите си на тръба и вика.

Чуваш ли?

Жената мълчи и го гледа. Мъжът грабва кутията с цигари, написва няколко думи върху нея и ги показва на Жената.

Жената. *(Отрицателно клати глава.)* Не, не те чувам.

Мъжът. Само това липсваше.

Мъжът захвърля кутията и започва да лази по леглото, опипвайки невидимата преграда, мъчейки се да намери пролука в нея. Жената повтаря движенията му. Тази игра в леглото трае доста дълго.

Жената. *(Отказва се.)* Не, няма никаква надежда...

Мъжът. Като напук, днес ти си много... съблазнителна.

Жената. Каза ли нещо?

Мъжът. Сякаш напук, ти днес си много съблазнителна...

Жената. Какво каза?

Мъжът. *(Крещи.)* Казах, че днес ти изглеждаш много...

Жената кима глава, свива рамене, давайки му да разбере, че нищо не чува. Мъжът грабва отново цигарената кутия, пише нещо и го показва на Жената.

Жената. Не ме занимавай с глупости. Сега не ми е до това. *(Става от леглото и намята пеньоара си.)*

Мъжът стъпва на пода, затичва се да заобиколи леглото и да отиде в другата половина на стаята, където е Жената. Но по средата се чува глух удар. Мъжът изпъшква, хваща се за ударената глава и запълзва по пода. Жената иска да му помогне, но и тя също се натъква на преградата. Мъжът се надига и сядва на края на леглото.

Мъжът. Сега ще измислим нещо.

Мъжът мисли, след това се пъха под кревата с надежда да проникне в половината на жената. Жената от другата страна на леглото повтаря неговите движения. Скоро съпрузите излизат изпод леглото – всеки в своята половина. След кратък размисъл Жената изважда изпод леглото стълбичка и пъргаво се покатерва по нея, мъчейки се да намери пролука в стената. Стълбата се люшва, Мъжът инстинктивно се хвърля да я хване, но, вместо това, се хваща за ударения нос и изригва ругатни. Жената слиза от стълбата, трескаво я премества на друго място и пак се опитва да се провере през стената. Мъжът скептично я наблюдава.

Откажи се, нищо няма да стане.

Жената премества стълбата и пак се катери по нея. Мъжът стремително подскача покрай стената нагоре и крещи право в лицето на Жената.

Няма полза, не виждаш ли? *(Пада на пода.)*

Жената. *(Пада от стълбата.)* Знаех си аз, че няма пролука. Ако имаше и най-малка дупчица, поне щяхме да се чуваме.

Мъжът изважда изпод леглото чукче и длето, допира до стената длето и започва яростно да я дълбае. Жената стои на стълбата и го наблюдава. Мъжът улучва пръста си, изкрепява от болка, изпуска длето, захвърля чука, ядосано тропва с крак.

Мъжът. Какво си ме зяпнала? По-добре помогни.

Жената. Какво?

Мъжът. Къде е аптечката? *(Показва на Жената ударената си ръка.)*

Жената кимва, излиза, след това се връща и донася ръкавиците на мъжа.

За какво са ми тези ръкавици? Помолих те за аптечката!

Жената кимва, пъха се под леглото, изважда от там брадва и я подава на Мъжа.

За какво ми е брадва? Изобщо ли не ме разбираш? Всъщност, дай брадвата.

Жената захвърля брадвата настрана. Мъжът скача да я хване, но си удря челото в стената и с вик се хваща за челото. Жената отива при телефона и набира номер.

Жената. Мамо, имаме си неприятности. Не се стряскай, нищо особено. Между нас се появи стена. Ало! Чуваш ли ме? Слава богу, бях се изплашила, че никой не ме чува вече... Да, точно така - стена. Отдавна очаквах с нас да се случи нещо подобно. Той все по-малко и по-малко ме чува. Все по-малко ме разбира. От ден на ден става все по-непристъпен... Не ти казвах, за да не се разстройваш... Мамо, какво да направя, според теб?... Май си права. Така ще направя. Веднага. *(Оставя слушалката.)*

Докато Жената говори по телефона, Мъжът внимателно се приближава до леглото, като за всеки случай протяга ръка напред – писнало му е да се удря в стената. Слага лепенка на удареното място, изважда изпод леглото кирка и лост, напипва стената и бясно започва да копае под нея тунел.

Жената гледа в телефонния указател и набира няколко номера. Мъжът маха част от паркета и бързо напредва надолу. Жената оставя за момент телефонната слушалка, после пак набира.

Жената. Мамо, от ремонтното не отговарят. Нали днес е почивен ден... Добре, пак ще ти звънна.

Жената оставя телефона, обръща се към Мъжа и с изумление вижда, че той е изчезнал. Подът е разкъртен, до кревата има цяла купчина трески и боклуци.

Къде си?

*Хвърля се към струпаните боклуци, но се удря в стената и се хваща за главата.
Неочаквано от дупката се подава Мъжът, с лепенка, целият потънал в прахоляк.*

Какво става с теб? Защо си в такъв ужасен вид?

МЪЖЪТ. На кого звъня? Пак ли на мамчето? Надявам че няма да се дотътри тук!

Жената. Ти тунел ли копаяш?

МЪЖЪТ. Тази проклета стена сигурно има километър нагоре и километър надолу. Няма да се учудя, ако разделя и другите апартаменти.

Жената. За жалост, гардеробът е останал от твоята страна. Какво ще облека?

МЪЖЪТ. Чудя се как ще мина без телефон.

Жената. Ютията, слава богу, е при мен. Но всичките ми дрехи са там.

МЪЖЪТ. Непрекъснато забравям, че тя не ме чува.

Жената. Трябва да се успокоя и да обмисля всичко.

Уморени, Мъжът и Жената се отправят към леглото – всеки от своята страна, лягат едновременно, всеки взема цигарите си и дълго пуши.

МЪЖЪТ. Не разбирам какво толкова се връзвам. Какво се е променило? Е, не ме чува, не ми отговаря, но какво от това? Няма да взема да си скубя косите, я? В края на краищата, тази ситуация има и своите предимства. Даже е забавно. По свой начин. *(Сяда и гледа към Жената.)* Ехо!

Жената изважда от шкафчето си огледало.

Ку-ку!

Жената се оглежда в огледалото.

Гледай се, гледай се... Ти, мила моя, изглеждаш много зле, бих казал, направо си ужасна. Цялата си смачкана, повехнала, опушена. Колко пъти ти повтарям, че мразя жени, които пушат – но кой да ме чуе? Аз ти говоря, а ти се правиш на две и половина.

Жената се гледа в огледалото, разтрива удареното място.

Най-после да те удари и тебе нещо по главата. Къде ичезна обичайната ти нафукана физиономия? Ти винаги гледаш с такова отегчение, сякаш отнапред знаеш всяка моя дума, сякаш всичко ти е омръзнало и ти е дошло до гуша. Чуй какво ще ти кажа сега: ти изобщо не ме познаваш.

Абсолютно не ме познаваш. Даже не знаеш, че съм спал с най-добрата ти приятелка.

Жената обръща глава към Мъжа. Мъжът млъква и тревожно се визира в Жената.

Да не би да ме чу?

Жената продължава да гледа Мъжа.

(Нервно.) Кажй нещо, де!

Жената пак се обръща към огледалото. Мъжът изважда пистолет, насочва го към ухото на Жената и стреля във въздуха. Жената не реагира. Мъжът с удовлетворение хвърля пистолета настрана.

Да, спах с нея. Защо ли? Не знам. Никакво удоволствие не ми достави. Бих се опитал да ти го обясня, но... *(Безнадеждно въздиша.)*

Жената. Той хем е до мен, хем в същото време е безкрайно далеч. Сякаш ме слуша, но не ме чува. Мога да свикна с това. Не е ново за мен. Трябва да се взема в ръце. Прекалено сериозно гледам на всичко. Трябва да се живее по-простичко. Аз съм млада, здрава. Аз съм щастлива. Много съм добре. *(Започва да пее.)*

МЪЖЪТ. Аз мъча, даже когато разговарям с тебе. Като в компания, където можеш да дърдориш безкрай, без да кажеш нищо. „Добър вечер. Времето е ужасно. Много интересен филм. Три на нула. Да. Не. Благодаря, не искам повече. Лека нощ.“ Така е и с нас. Обменяме жетони вместо думи, а всичко истинско е затворено в непристъпен сейф.

Жената продължава да си пее.

Всичко, което обикновено ти говоря, е словесна шума, пяна от звуци. Аз не допускам в душата си хора, които не са способни да ме разберат. Ясно ли ти е? Ти усещаш хладното ми безмълвие, като снежна шапка, но отвътре аз целият кипя и пламтя, мога да изригна като вулкан. *(Все повече се увлича.)* И някой път ще изгубя контрол! И тогава мисли му! *(Удря с юмруци по стената.)* Кипящата лава ще отнесе всичко! Обърни се към мен, като ти говоря! Не си мисли, че тази проклета стена ти дава право да не ми обръщаш внимание. Сега ще я пръсна, мамка и! Ще ти кажа всичко, стига толкова! Този път ще те принудя да ме чуеш!

Мъжът се мята край стената, удря я с юмруци, ритя я с крака, след това грабва нощното шкафче, хвърля го към стената. Нощното шкафче се разпилява на трески. Мъжът се хвърля под леглото, изважда бормашина и започва да пробива стената. След яростната, но безполезна атака Мъжът безсилно сяда на купчината боклуци и изтрива от челото си потта.

Жената. *(Спира да пее.)* Не разбирам защо се преструвам. Изобщо не ми е до песни. Идва ми да крещя. Всичко би могло да бъде много по-различно. *(Към Мъжа.)* Чуваш ли ме? Ако не беше ти, всичко би могло да е по-различно! Знаех си аз, че рано или късно, всичко ще свърши точно така. Откога те предупреждавам, но ти не щеш да ме чуеш. А сега вече е късно, много е късно! Виждаш ли докъде я докарахме заради теб? *(Скача.)* Но ти ще ми платиш за всичко! *(Вбесена, блъска с юмруци по стената.)* За всички безсънни нощи. За равнодушието си! За изневерите си! За проваления ми живот! Чуваш ли ме? Мразя те! Мразя те!

Мъжът изважда изпод леглото кларнет и сяда на купчината боклук.

Мъжът. Моят кларнет винаги я дразни, не знам защо. Тя винаги се дразни от всичко, което аз правя. Най-сетне мога да си посвирия спокойно. *(Започва да свири.)*

Жената. *(Плаче.)* Ако през всичките тези години, поне за минутка, се беше опитал да ме разбереш!... С теб или без теб, все едно, винаги съм сама. Ти изобщо не ме обичаш! Изобщо! Не е ли така?

Мъжът свири на кларнет.

Кажи нещо, моля те!

Мъжът продължава да свири.

(Със злоба.) Ето и сега, вместо да предприемеш нещо, ти невъзмутимо продължаваш да ме дразниш с проклетия кларнет! Страхливец! Мислиш, че си в безопасност и нещо нахрабря. Но аз ще се докопам до тебе!

Блъска по стената със стълбата. Грохотът заглушава кларнета. Обезсилена, Жената изпуска стълбата и пада на пода.

Каква тишина...

Мъжът продължава да свири.

Откъде у мен толкова злоба?

Мъжът. *(Спира да свири.)* Едно е ясно: този ужас не може да продължава вечно. Няма да го понеса.

Жената. Тази тишина е непоносима. Трябва да се направи нещо.

Мъжът. Трябва да се направи нещо. *(Блъска по стената с кларнета.)* Трябва да се направи нещо... Трябва да се направи нещо...

Жената. Някога ни беше хубаво заедно. Много за малко, но ни беше хубаво! *(На Мъжса.)* Само да се доберем пак един до друг и аз всичко ще ти обясня. Може пък да ме разбереш... Така повече не може... *(Удря по стената с брадвата, с ютията, с каквото и попадне.)* Не може. Не може. Не може...

Мъжът. *(Продължава да блъска стената с кларнета.)* Трябва да пробием поне една малка дупчица. Главното е сега да ме чуеш. Тогава ще се опитам всичко да ти обясня. Може би още не е късно. Все още можем да можем да оправим нещата. *(Блъска по стената.)* Можем! Можем...

Щурмът на стената от двете страни продължава, докато Жената обезсилена отпуска ръце.

Жената. Нима всичко е свършено?

Мъжът. Не, толкова лесно няма да се предам.

Мъжът захвърля кларнета, втурва се към леглото, издърпва своята половина – тя е на колела – обръща я напречно към стената и с упоритостта на фанатик се хвърля на таран срещу стената. Жената от другата стена повтаря действията на Мъжса. След няколко мощни удара от двете страни леглата се разглобяват и се превръщат в купчина дъски и завивки.

Жената. *(Отчаяна.)* Направи нещо!

Мъжът изважда оранжев пакет, превързан с шнур. Жената изплашено крещи.

Ти си луд! Не го прави!

Мъжът издърпва от пакета запалителния шнур, поставя пакета в основата на стената и запалва шнура. Докато пламъчето със съскане пълзи по шнура, Мъжът и Жената се крият по ъглите на стаята. Взривът се възпламенява - гръм. Когато димът се разсейва, съпрузите се хвърлят един към друг, но пътят им е преграден от неумолимата стена. Измъчени, с изцапани и разкъсани дрехи, сред грамада от боклуци, натрошени стъкла и изпочупени мебели, покрити със сажди, те стоят един срещу друг, в кълбета от дими и прах, един срещу друг, притиснали длани на стената.

2. ЗА КАКВО СИ МИСЛИШ?

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА:

Мъжът
Жената
Нейният брат
Младо момиче
Началникът
Секретарка
Мъж в лилаво
Мъж в черно
Куриери
Гости
Сценични работници

На преден план – празна сцена с маса и няколко стола. Тази обстановка маркира стая в апартамента на Мъжа и Жената. Влиза Мъжът. Той се прибира от работа. Жената го посреща с дежурна целувка. Жената е повехнала и доста отпусната.

Жената. Добър вечер, скъпи. Веднага ли ще вечеряш?

Мъжът. Не... Да.

Жената. Всичко наред ли е?

Мъжът. Да.

Жената. А аз съм много разстроена: обади се мама и каза, че онази къща са я продали.

Мъжът. Така ли?

Жената. Колко пъти ти казвах: "Купи я, докато не е късно". Видя ли, че излязох права.

Мъжът. Да.

Жената. Така е, защото бяхме прекалено предпазливи. В тия неща човек трябва решава бързо, иначе няма как да спечели. Съгласен ли си?

Мъжът. Да.

Жената. Много ми се щеше да имам свестен дом...

Мъжът. Какво му е лошото на този апартамент?

Жената. Това, че не е наш. Да имаш свой дом си е нещо съвсем друго. Присънва ми се всяка вечер: високи прозорци, голяма градина, отрупана с цветя, прясно окосена ливада и може би даже тенискорт...

В дълбочина на сцената бавно минава голо младо момиче. Мъжът го проследява с поглед.

Да, непременно - тенискорт. Това говори за стандарт, за принадлежност към определен кръг... Ти слушаш ли ме?

Мъжът. Да.

Жената. Според мен, мислиш за нещо друго.

Мъжът. Така ти се струва. Нали щяхме да вечеряме?

Жената. Пак го увърташ нещо.

Мъжът. Нищо не увъртам. Стоя си кротко, слушам те и чакам вечерята.

Жената. Та какво ще кажеш за тенискорта?

Мъжът. Първо на първо, аз не мога да играя тенис.

Жената. Разбира се. Но ако си имаме тенискорт...

Мъжът. И второ, щом тази къща вече е продадена...

Жената. Можем да купим друга.

Мъжът. Ти, естествено, държиш за оная, синята къща, с градина и ливада пред нея.

Жената. А защо не?

Мъжът. Защото не е по джоба ни.

Жената. Преди три години беше два пъти по-евтина.

Мъжът. Преди три години си беше преди три години.

Жената. Цената и ще скочи двойно. Не бива да си толкова муден. Ако ме беше послушал, щяхме вече да живеем в тази приказна къща с градина. Тогава си беше направо без пари...

Голото момиче пак прекосява бавно сцената. Мъжът я съпровожда с поглед.

Жената. Можеше да я купим на изплащане... Ти изобщо не ме слушаш! За какво си мислиш?

Мъжът. За вечерята.

Жената. След пет минути ще сервирам. Но първо ми кажи, ще купим ли къщата?

Мъжът. Така, изведнъж, не мога да отговоря.

Жената. Искам да знам само едно – ти за ли си или си против?

Мъжът. За.

Жената. Най-после да чуя нещо разумно.

Мъжът. Аз съм за. Обаче нямаме пари.

Жената. Не е проблем. Имам вариант. Можем да вземем нзаем от брат ми.

Появява се Братът – мъж с дебел врат и вулгарни маниери. Небрежно целува сестра си и сяда на масата. Мъжът го гледа с омерзение.

Мъжът. Не искам.

Жената. Защо?

Мъжът. Не искам и толкова.

Жената. Аз знам защо вие двамата не се разбирате, но няма в деловите въпроси трябва се намесват чувства?

Мъжът. Работата не е в чувствата. Знам какво ще стана. Къщата ще купим с моите пари, а после в нея ще командва брат ти.

Жената. Ако се държиш като мъж, няма кой да те командва.

Мъжът. Защо ти е тази къща?

Жената. Не започвай отново.

Братът се усмихва накриво и излиза.

Мъжът. Ще ми кажеш ли, все пак защо ти е тази къща?

Жената. Всеки си има мечта, която придава на живота му смисъл и цел... Ти нямаш ли си мечта?

В дъното на сцената отново се появява Момичето.

Мъжът. Имам.

Жената. И каква е тя?

Мъжът. *(Въздъхва.)* Няма да ме разбереш.

Жената. А ти мен разбираш ли ме?

Мъжът. Мисля, че да.

Жената. Мисля, че не. Ти питаш защо ми е къщата. Каж ми, за какво друго да мечтая на моята възраст? За младостта си? Тя си отиде. За красотата си? Надявам се, че все още изглеждам прилично, но не бива и да се самозалъгвам. Остава само едно – да си свия собствено гнезденце, уютно, сигурно и постоянно, което да остане след мен на децата и внуците...

Мъжът и Момичето мълчаливо слушат Жената.

Често ме упрекваш, че съм се оеснафила и прекалено си падам по материалното. Но нали не те натискам нито за рокли, нито за бижута. Напротив, готова съм изобщо да се лиша от тях. Искам само да имам дом, в който аз да съм си стопанка и всичко да става както аз реша...

Момичето гальовно разрошва косите на Мъжа.

Вече съм обмислила обзавеждането в детайли. Никакъв разкош, всичко ще е семпло и изчистено. Само гостната ще е решена в ретро-стил. Съвременният интериор е изискан, но е твърде студен. А гостната ще превърна в истинско островче от традиционен домашен уют...

Сценичните работници започват да внасят кресла, дивани и др.

Мебелите в гостната може да изглеждат малко нелепи и тромави, но затова пък ще са удобни: няколко меки, широки кресла, стабилна дъбова маса, може да е от орех...

Сцената бързо се отрупва с мебели. Работниците отместват Момичето, избутват настрани Мъжа и слагат между тях шкаф. Мъжът объркано гледа нашествието на мебелите.

МЪЖЪТ. Престани!

Жената млъква. Работниците спират.

Защо ти е този роял?

Жената. Ами гостите? Ти забравяш за гостите. Когато си имаме къща, ще можем да каним изискано общество, да правим музикални соарета...

Сцената се изпълва с Гости от двата пола. Сред тях е Братът на жената.

Трябва най-после да излезем от черупката си и да започнем да живеем като хората – интересни контакти, срещи, запознанства...

Гостите седят, разхождат се, разговарят, смеят се, свирят на рояла, танцуват, ядат, пият. Момичето е избутано в ъгъла, тя почти не се вижда.

Даже ще можем да поканим и твоя началник. В такава къща няма да е срамота да дойде...

Влиза едър мъж с величествена осанка. Мъжът угоднически се втурва насреща му и го настанява в кресло. Началникът сяда. Мъжът му поднася чаша и остава почтително наведен над него.

Животът ни ще стане неузнаваем. Ще се забавляваме, ще бъдем независими, свободни...

МЪЖЪТ Не, не, не! Това няма да стане.

Гостите и мебелите изчезват.

Ти знаеш, аз съм литератор... по-точно почти литератор. Трябва ми спокойствие и уединение...

Жената. В къщата ни ще има голям кабинет за тебе.

МЪЖЪТ. И големи дългове, които ще трябва да изплащам цял живот.

Жената. Кажи ми тогава, ти какво искаш? Само че кратко и ясно.

МЪЖЪТ. Да вечерям.

Жената мълчаливо сервира вечерята.

Жената. Имам една добра новина за тебе.

Мъжът. Каква?

Жената. Ако решим купуваме къща, мама ще ни подари своите спестявания. *(Мъжът въздиша.)* Не се ли радваш?

Мъжът. Много се радвам. А какво ще иска майка ти в замяна?

Жената. Защо мислиш, че ще иска нещо? Нищо няма да иска. *(След пауза.)* Но, разбира се, ще се наложи да живее заедно с нас.

Мъжът. Аха, значи такава била работата.

Жената. Тя няма да има с какво да живее.

Мъжът. Тя и сега няма с какво да живее.

Жената. Ставаш все по-досаден. Остаряваш. Една вкусна манджа, мекият диван, телевизорът – и ти си щастлив. Липсва ти хъс, амбиции, порив...

Появява се Секретарката. Тя е с очила, движенията и са уверени, делови и непринудени. Тя сядна на компютъра и застива, готова да пише.

...станал си мързелив и разсеян. Каж ми, сега например, за какво мислиш?

Мъжът. *(Опомня се.)* За какво мисля ли?... За амбициите си. За това, че човек трябва да набере мъжество, именно заради мечтите си, да се раздели с това, което вече има...

Секретарката започва бързо да пише, сякаш записва под диктовка монолога на Мъжа.

За това, колко е трудно да запазиш собственото си „аз” в неравна битка с ежедневието. За творчеството, за радостта да се реализираш, за славата. За това, че трябва да зарежеш омразната служба, да се изтръгнеш от рутината и да заживееш така, както смяташ за нужно. За книгата, която скоро ще напиша и която ще бъде четена по целия свят...

Влиза Куриер от издателството и показва на мъжа ярка синя корица. Мъжът отрицателно клати глава. Куриерът му показва друга подвързия – в цвят „бордо”. Мъжът утвърдително кима. Куриерите внасят връзки със стотици екземпляри книги в цвят „бордо”. И ги подреждат пред Мъжа. Влизат Гостите и са нареждат на опашка. Мъжът продължава да диктува, подарява на всеки гост книга, дава автографи. Машинописката неуморно записва думите му.

Моята книга ще намери път към сърцата на милиони, защото тя ще бъде за всеки от нас. Ще стана много известен, към което, аз, всъщност, изобщо не се стремя...

Разгръща вестник и вижда на първата страница огромен свой портрет.

А като стана известен, ще дойде и богатството, към което се стремя още по-малко. Виж тогава може и да купим къщата.

Жената. Всичко това е чудесно, но аз едно нещо така и не мога да разбера. Защо за да купиш къща, първо трябва да се прославиш? Не може ли обратното – първо да купиш къщата и после да се прославиш?

Мъжът. Всъщност аз малко се поувляхох.

Книгите, Гостите и Куриерите изчезват.

Може и да не напиша книга. *(Секретарката излиза.)* По-вероятно няма да се прославя. И, разбира се, няма да забогатеея. Но работата не е в това.

Жената. Тогава защо са тези напразни мечти?

Мъжът. Мечтите, даже когато са напразни, трябва да те извисяват, не да те приземяват.

Жената. Не виждам защо да ме принизява мечтата да имам свой дом. А като го имам, да го направя уютен. В дома човек си влага душата, става част от самия него. В потребността да имаш свой покрив има нещо много дълбоко, тя е заложена в нас още от времето на неандерталеца, когато човекът без пещера не е бил човек...

Появява се Момичето, приближава се до Мъжа, притиска се до рамото му.

Не напразно най-скъпите спомени от нашето детството са свързани с дома, с предметите в него, с дърветата, с котката. Домът дава на човека усещане за приемственост, корени, индивидуалност, памет за дедите и прадедите. Ти пак не ме слушаш... Ей! За какво си мислиш?

Мъжът. Не знам... За нещо радостно, възвишено, недостижимо... Може би за жена...

Жената. За коя жена?

Мъжът. За никоя. Ей така.

Жената. *(Усмивва се.)* „За жената изобщо”... Какво възвишено и непостижимо може да има в нея?

Мъжът. Точно жената въплъщава в себе си всичко, към което се стреми човекът, мъжът, художникът. В нея има красота и тайна, болка и смирение, спокойствие и страст...

Жената. Но нали аз също съм жена.

Мъжът. Разбира се.

Жената. Ти обичаш да се изразяваш с красиви, но празни думи.

Мъжът. Знаем ли, може би онова, което не можем да изразим с думи е най-необходимото? *(Поглежда към Момичето.)* Освен това мисля, че жената трябва да е по-млада от мъжа с двайсетина години. Тогава тя през цялото

време ще има радостно усещане за младост, а той - че притежава нейната младост.

Жената. А какво ще прави жената, когато той умре? Да остане сама ще е рано, а да започва наново – късно.

Мъжът. *(Безгрижно.)* Защо да мислим преждевременно за смъртта?

Четирима мъже в черно внасят ковчег и се спират, държейки го на раменете си. Придружава ги мъж, облечен в лилави дрехи.

(С отпаднал глас.) Тя няма да дойде скоро... да се надяваме. А дотогава трябва да живеем и *(гледа с неприязън ковчеза)* да се радваме на живота. Толкова е лесно да забравим за смъртта. Просто трябва да се престорим, че нея я няма...

Мъжът в лилави дрехи иронично се усмихва. По негов знак четиримата мъже отпускат ковчеза на земята. Мъжът продължава с отчаяна решителност.

Нея наистина я няма. След като аз, самият, никога няма да науча за собствената си смърт, значи за мен тя не съществува.

Мъжът в лилаво хваща Мъжа за ръката и го дърпа към ковчеза. Мъжът се отскубва.

Жената. Не разбирам защо толкова се вълнуваш, аз просто споделям най-обикновени житейски истини.

Мъжът. Неволно ти идва на ум, че може да се случи всеки момент *(мъжът в лилаво утвърдително кима с глава,)* а ти още не си започнал да живееш както ти се иска.

Жената. Както и де е, в това си напълно прав: още ни е рано да мислим за смъртта.

Мъжът. Така ли мислиш?

Жената. Разбира се. Има още много години пред нас.

Слага си сива перука, прегърбва се, раменете и се отпускат, ръцете и треперят. Мъжът я гледа ужасен.

За какво си мислиш?

Мъжът. За дългите години, които са пред нас.

Жената. *(Сваля си перуката и се изправя.)* Свърши ли с вечерята? Да прибирам ли масата?

Мъжът. Да.

Жената прибира масата. Мъжете вдигат ковчеза и го изнасят. Момичето хваща Мъжа за ръка и го приканва да тръгне с нея. Пред тях има катедрали, статуи, планини, гори, водопади, лалета...

Жената. Къде тръгна?
Мъжът. Какво?

Виденията изчезват, музиката се прекъсва. Момичето се отдръпва настрани.

Жената. За трети път те питам, а ти не ме чуваш.
Мъжът. Извинявай
Жената. Какво си решил?
Мъжът. За кое?
Жената. Струва ми се, че говорехме за къщата.
Мъжът. За къщата? Засега нищо.
Жената. Толкова съм уморена от този живот.
Мъжът. Аз също.
Жената. Така повече не може да продължава.
Мъжът. Така повече не може да продължава.
Жената. Нещо трябва да се промени.
Мъжът. Нещо трябва да се промени.
Жената. Ако през цялото време се насилваш да живееш както не ти се иска, може да се побъркаш.
Мъжът. Ако през цялото време се насилваш да живееш както не ти се иска, може да се побъркаш.
Жената. Може да се побъркаш.
Мъжът. Може да се побъркаш.

Дълга пауза. Мъжът и Момичето се гледат един друг.

Жената. *(Уморено.)* Отивам да оправям леглата. Все мечтая да си отспя и все нещо ми пречи. Хайде поне тази вечер да си легнем по-рано. И на теб ще ти е от полза – ти си станал толкова затворен...
Мъжът. Извинявай, каза ли нещо?
Жената. Предложих да си легнем по-рано.
Мъжът. *(Гледа към Момичето.)* Но аз...
Жената. *(Тръгва към вратата.)* Идваш ли?
Мъжът. Да.

Жената излиза. Мъжът бавно върви след нея, но на вратата се обръща и среща погледа на Момичето. Дълга пауза. Момичето с тъжна усмивка прави нежен прощален жест и изчезва.

3. ПЕЛИКАНИ В ПУСТИНЯТА

Заприличах на пеликан в пустиня, станах като бухал в развалини;
не спя и седя като самотна птица на покрива.

Библията, Псалтир, 101, 7-8

ДЕЙСВАЩИ ЛИЦА

Мъжът
Жената
Лекарят
Гостът
Мъжът с тъмни очила
Неговата спътница
Старицата

На сцената хаотично са разпръснати предмети, които маркират стаи - маса, широко разхвърляно легло, хладилник, газов котлон, телефон, гардероб, параван. Тези мебели са разностилни и подреждането им не е подчинено на никакви правила. В дълбочина – скулптората на Роден „Вечна пролет”: голо момиче в прегръдките на младеж. Също в дълбочина на сцената, в овехтял фотьойл е застинала Старицата. Нейната изсъхнала и неподвижна фигура е почти незабележима. До нея има масичка с лекарства.

Изад паравана излиза привлекателна жена с пъстър пеньоар. Тя се приближава до телефона, взема го със себе си, сядва на леглото и набира номер.

Жената. Лора, здравей. Къде изчезна? Звъня ти вече няколко пъти... Нищо не се е случило. Просто той всеки момент той трябва да дойде. Още не съм ти казала най-важното: днес той ще ми направи предложение днес... Не, абсолютно съм сигурна. Да беше го видяла как ме гледаше последния път... Добре, сега трябва да извадя сладкиша и да се докарам. Пак ще ти се обадя.

Оставя телефона, отива при готварската печка, отваря фурната, проверява дали е изпечен сладкишът, слага покривка на масата после се приближава до огледалото, съблича се по бельо и внимателно изучава отражението си в огледалото. Пак взема телефона.

Пак съм аз. Чудя се какво да облека. Той ще дойде всеки момент, а аз още не съм готова. Коя вечерна рокля? Черната, с дълбокото деколте? И аз мисля така. Разбира се, че се вълнувам. От колко време съм сама и изведнъж... Направо ще се побъркам.

Оставя телефона на леглото и без да е облечена тича към печката. От леглото се измъква небръснат Мъж, по долни гащи, отмята одеалото, и протяга ръка към телефона.

Мъжът. Ало? Поликlinikата ли е? Да, по моята заявка. Номер сто трийсет и седем. Всичко наред ли е? Няма проблеми? Благодаря.

Мъжът оставя телефона, посяга към панталоните, праметнати през облегалката на стола, но поглежда часовника и пак ляга върху одеалото, втренчено гледа тавана. През това време Жената се връща от печката, изважда от гардероба обувки и черна вечерна рокля, взема от една кутия диамантена огърлица и грижливо се облича пред огледалото. Бабичката взема в ръце албум със стари снимки и започва да ги разглежда, тъжно се усмихва и клати глава. Като свършва с обличането, Жената сервира на масата. Пак се приближава до огледалото, после с колебание се взира в порцелановите съдове, кристалните чаши и сребърните прибори. Взема телефонната слушалка.

Жената. Лора, пак съм аз. Май не биваше да обличам черната рокля. Че ми отива, отива ми, но... Човекът идва за интимен разговор, а аз съм се докарала като за прием... Всичко трябва да изглежда непринудено, а не той да си помисли, че цял ден съм се приготвяла. Сладкиш, шампанско, диаманти... И ти ли мислиш така? Права си. Нещо по-простичко, но секси.

Щом Жената оставя телефона, Мъжът веднага взема слушалката.

Мъжът. Ало! Клиниката ли е? Аз във връзка със заявката... Номер сто трийсет и осми. Всичко наред ли е? Няма проблеми? Благодаря.

Мъжът навлича панталоните и ризата си и добива, макар и доста неспретнат, но относително приличен вид. Жената бавно се преоблича. Бабичката посяга за шишенце с лекарство, но ръцете не я слушат и тя изпуска шишенцето на пода. Дишайки тежко, влиза добре облечен възрастен човек. Прави две-три крачи и със стон се строполява на пода. Мъжът, изплашен, се втурва към него.

Ало!

Възрастният човек не отговаря. Мъжът проверява пулса му, грабва от масичката на Старицата спринцовка и му бие инжекция. Новодошлият отваря очи.

Мина ли ви?

Посетителят. Благодаря. Няма защо да се безпокоите.

Мъжът. Какво ви е?

Посетителят. Нищо ми няма. Астма, ревматизъм, черният ми дроб... Пети етаж, за кой ли път днес... Асансьорът не работи, сърцето ми – също. Във всеки случай, много ви благодаря. *(Надига се и се здрависва с Мъжа.)*

Мъжът. Кой сте вие?

Посетителят. Идвам по заявка. Деветнайсет часа, номер сто трийсет и седем.

Мъжът. Искате да кажете, че вие сте лекарят?

Лекарят. Нямам ли вид? Ще ви помоля за квитанцията.

Мъжът рови в джобовете на панталоните и изважда квитанция.

Всичко е точно... Петър... Как е фамилното ви име?

Мъжът. Петър.

Лекарят. Това е името. А фамилията?

Мъжът. Просто Петър. В поликлиниката ми казаха, че важното е да предплатя, а мога да се казвам както си искам.

Лекарят. Ами добре. Щом искате да ви викам Петър... За мене е все едно. *(Олюлява се, хваща се за края на масичката.)*

Мъжът. Пак ли ви прилуша?

Лекарят. Нищо ми няма. Пулсът ми е деветдесет, налягане двести, годините седемдесет. Свикнал съм. *(Отпуска се на леглото.)*

Мъжът. *(С лекарство и чаша вода.)* Искате ли хапче?

Лекарят. С удоволствие. *(Гълта хапчето.)* Благодаря. Нека първо си поема дъх, сега е още седем без пет.

Бабичката пак се опитва да стане, за да вземе падналото шишенце, но не може да измъкне парализираното си тяло от креслото. Жената облича по-семпли дрехи, оглежда се в огледалото и отново звъни по телефона.

Жената. Не ти ли омръзнах? Не, още го няма. Не знам какво да мисля. Дали го обичам? Откъде да знам, ние се познаваме от скоро. Но съм сигурна, че искам да обичам... Искам и той да ме обича, но по-важното е, аз да го обичам. Искам да посветя живота си на него. Така ще се грижа за него че... Нямам думи... Сама ще му обувам чехлите. Не, той ще дойде. Нямах представа, колко му вярвам. *(Оставя слушалката, но отново набира.)* Забравих да ти кажа – преоблякох се, магнах цветята и шампанското и веднага стана някак неуютно. Да не вземе да си помисли, че изобщо не го очаквам? И аз изглеждам някак... Дали да не облека нещо бяло? Бялото винаги разкрасява... Да, да, разбира се...

Оставя слушалката, отново слага на масата цветята, изважда от гардероба бяла рокля и се преоблича. Влизат двама – Мъж с черни очила и неговата Придружителка.

Придружителката. Почакай ме за тук минутка.
Мъжът с тъмните очила. Не си отивай, моля те.
Придружителката. Стой спокойно, веднага се връщам *(Изчезва зад паравана.)*

Мъжът с черните очила сядат, но е все така напрегнат.

Лекарят. Деветнайсет часа. Слушам ви.
Мъжът. Знаете ли...
Лекарят. *(Прекъсва го.)* Чакайте. Първо извадете от чантата ми слушалките. Благодаря. Сега си свалете ризата. Наведете се към мен. Точно така. Дишайте. *(Лежейки преслушва пациента.)* Проклетото сърце... Не, не вашето, моето. На вас нищо ви няма. Какво точно ви боли?
Мъжът. Нищо.
Лекарят. *(От изумление сядат.)* Как така „нищо“? Защо викате лекар, на всичко отгоре от частна поликлиника?
Мъжът. Сега ще се опитам да ви обясня...
Да или не? Няма какво да ми обяснявате. Кажете направо, боли ли ви нещо или не?
Мъжът. Разбирате ли...
Лекарят. Да или не?
Мъжът. Да.
Лекарят. Какво по-точно ви боли?
Мъжът. Душата.
Лекарят. Защо не казахте веднага? *(Става и затваря чантата си.)* Щом ви боли душата извикайте психиатър, не ви трябва аз. Довиждане. Бързам.
Мъжът. Ама как така... Аз толкова ви чаках да дойдете... Моля ви се, останете.
Лекарят. Изключено. *(Решително тръгва към вратата, но изведнъж се спира и се хваща за сърцето.)* Ох... *(Отпуска се на стола.)*
Мъжът. Искате ли още едно хапче?
Лекарят. Предпочитам малко коняк.
Мъжът. Един момент...

Мъжът налива и му поднася коняк. Мъжът с тъмните очила реагира нервно, после става, сякаш се готви да си тръгне сам, но пак сядат и замира.

Лекарят. *(Изпива коняка.)* Пет звездички. Четиридесет и шест градуса. Все едно съм на двайсет години. Довиждане.
Мъжът. Отивате ли си?
Лекарят. Разбира се.
Мъжът. *(Препречва пътя му.)* Няма да ви пусна.
Лекарят. Защо?

Мъжът. По правилника на вашата поликлиника визитата на лекаря трае най-малко половин час, ако болният настоява за това. Проверил съм. Ако сега си тръгнете, ще се оплача.

Лекарят. *(Въздиша и сяда.)* Добре, казвайте от какво се оплаквате?

Мъжът. Нима мога да опиша всичко, което ме мъчи за петнайсет минути?

Лекарят. Нахвърляйте само най-важното.

Мъжът. Най-важното... Най-важното... Докторе, най-важното е, че всичко ми опротивя.

Лекарят. Кое по-точно?

Мъжът. Всичко. Службата, улиците, хората... Не мога да гледам телевизия, да слушам радио, да чета вестници.

Лекарят. И какво от това?

Мъжът. Според вас това нормално ли е?

Лекарят. Не.

Мъжът. Не ми ли съчувствате?

Лекарят. Да ви предпиша ли нещо успокоително?

Мъжът. Знам какво си мислите: преумора, депресия, стрес, невроза и какви ли не медицински термини. Но аз съм напълно здрав.

Лекарят. Тогава какво искате от мен?

Мъжът. Съчувствие.

Лекарят. И това ли е от правилника на поликлиниката?

Мъжът. Това влиза в задълженията на всеки лекар.

Лекарят. Добре, съчувствам ви. А сега дайте да ви премеря кръвното налягане.

Мъжът. *(Нервно.)* Защо?

Лекарят. Задължен съм. Вие толкова добре сте проучили правилника, че трябва да знаете.

Изважда апарат за кръвно и без да обръща внимание на възраженията на Мъжа, му мери кръвното.

Жената. *(Звъни по телефона.)* Лора, него все още го няма. Нещо се е случило, сигурна съм... Да, цялата съм в бяло, но какво от това. Само дано дойде. *(Затваря телефона, нервно се разхожда из стаята, безцелно мести предмети из стаята.)*

Лекарят. *(Прибира апарата за кръвно.)* Кръвното ви е нормално. Просто идеално. Направо ви завиждам.

Мъжът. Нали ви казах, че няма смисъл да го мерим.

Лекарят. Всички правим толкова много излишни неща.

Мъжът. Сега, когато всички формалности са извършени, можете ли вече да ме изслушате?

Лекарят. Да ви дам ли направление за лабораторията или за специалист?

Мъжът прави нетърпелив жест.

Питам ви, защото мине ли половин час, няма как да успея да се придвижа до следващия болен.

Мъжът. Докторе, може ли най-сетне да си поговорим като хората? В края на краищата аз съм платил за този половин час!

Лекарят. *(Спокойно оставя чантата си.)* Слушам ви. *(Пауза. Докторът гледа часовника си.)* Защо млъкнахте?

Мъжът. Вашето равнодушие ме убива.

Лекарят. Имаме още четири минути. Ако имате да споделите още нещо, казвайте...

Мъжът. *(Нервно.)* Не мога да се концентрирам... Загубих нишката...

Лекарят. Стигнахте до това, че всичко ви е опротивяло.

Мъжът. А, да... Точно така... Това е главното. Всичко ми е противно. Лъсналите усмивки. Марковите костюми. Пари, пари, пари... Опротивяло ми е всичко.

Лекарят. Всичко?

Мъжът. Всичко.

Лекарят. Не ви вярвам.

Мъжът. Ако щете.

Лекарят. Кажете, опротивял ли ви е мирисът на гора, на борова гора, напечена от слънцето през лятото?

Мъжът. Мирисът на гора? Не, разбира се.

Лекарят. Вкусът на хубаво кафе?

Мъжът. Не.

Лекарят. Или, може би, са ви опротивели красивите жени? Полските цветя? Музиката на Моцарт? Млъкнахте? Откъде-накъде сте си внушили, че ви е опротивял целия свят?

Мъжът. Добре. Може да не е целият свят. Но съм намразил много неща. Обаче не е там работата.

Лекарят. Да, не е там работата. Искате ли да ви кажа защо се измъчвате?

Мъжът. Точно това се опитвам да постигна вече половин час.

Лекарят. *(Поглежда часовника си.)* Който, между другото, изтече. *(Става.)*

Мъжът. Но вие обещахте да ми кажете...

Лекарят. Друг път. Всичко хубаво.

Мъжът. Не, не, вие не можете да си тръгнете просто ей така.

Лекарят. Драги Петре, вашето време изтече. Много съжалявам. *(Взема си чантата.)*

Мъжът. *(Прегражда пътя на Лекаря.)* Все пак ще се наложи да ме изтърпите още малко.

Лекарят. Чака ме следващият пациент.

Мъжът. Но следващият пациент съм пак аз.

Лекарят. *(Гледа в тефтера си)* За колко часа?
Мъжът. Седем и половина.
Лекарят. Фамилия?
Мъжът. Павел.
Лекарят. Защо Павел, като вие сте Петър? Все ми е едно. Квитанцията, ако обичате.
Мъжът. *(Подáva квитанцията.)* Сто трийсет и осем.
Лекарят. *(Гледа в тефтера си.)* Прав сте. От какво се оплаквате?
Мъжът. От нищо. Аз...
Лекарят. Свалете си ризата да ви прислушам.
Мъжът. Но нали току що...
Лекарят. Уважаеми Павел, онзи беше пациент номер сто трийсет и седем, а вие сте сто трийсет и осми.
Мъжът. Но нали и онзи и аз...
Лекарят. Дишайте. *(Преслушва сърцето му.)*
Жената. *(По телефона.)* Няма го. Просто място не мога да си намеря... Да, знам, че нищо не мога да направя. Знам, че най-добре ще бъде, да не го чакам повече... Но повече не мога, извинявай, че изнервям и тебе... Ще се постарая да дойда на себе си. *(Оставя слушалката.)*
Лекарят. А сега да премерим кръвното.
Мъжът. Докторе, не се правете на глупак. Пак ще пропилеем всичкото време.
Лекарят. Моля, не ми пречете. *(Мери му кръвното.)*

Парализираната Бабичка пак прави опит да достигне шишенцето с лекарството. Мъжът с тъмните очила неспокойно се върти на стола. Влиза привлекателен Мъж с бутилка вино и букет в ръката.

Гостът. Може ли?
Жената. *(Не вярва на очите си.)* Вие ли сте?
Гостът. Не ме ли очаквахте? Нали ви обещах. Забравихте ли?
Жената. Разбира се, че не съм забравила!... Очаквах ви... Тоест не че ви очаквах, но... Влизайте, защо стоите там...
Гостът. *(Подáva и виното и букета.)* Това е за вас.
Жената. Нямаше нужда... Много благодаря. Чудесен букет.
Гостът. Колко добре изглеждате в тази рокля. Същинска булка.
Всъщност аз исках да ви кажа... *(След пауза.)* Вие сама ли сте тук?
Жената. Да.
Гостът. Изобщо живеете сама, така ли?
Жената. Да.
Гостът. Много е приятно тук. Пердетата са направо прелестни. Имате чудесен вкус.
Жената. *(Смутено.)* Ще направя чай.

Гостът. Може ли да ви помогна?

Отиват към печката. Жената налива вода в чайника. Гостът отпушва бутилката, помага и да вземат чаши и т.н..

Лекарят. *(Прибира апарата за кръвно.)* Кръвното ви е нормално. Направо е отлично. Де да бях на вашите години.

Мъжът. Докторе, за бога, стига толкова. Искам да чуя няколко човешки думи. Нали обещахте да ми кажете...

Лекарят. *(Прекъсва го.)* Да, да, помня. Но първо се погледнете на какво приличате. Брадясал, чорлав, измачкан. А стаята ви? Тя е като гнездо на паяк, който се е омотал в собствената си паяжина. Дори в ковчега ще ви бъде по-уютно. *(Отива към печката.)* Сигурен съм, че си варите чай в тигана за риба, пържолите си печете направо на котлона. Всъщност, я да видя имате ли пържоли? *(Отваря хладилника.)* Не, разбира се, празен е. Уважаеми Павел, не бива да се занемарявате до такава степен. *(Продължава критично да оглежда стаята.)*

Жената. Може ли да ви помоля да извадите от хладилника един лимон?

Гостът. *(Отваря хладилника.)* Уха-а! Какви вкусоции има тук! Вие сте чудесна домакиня!

Жената. Какво говорите... Просто съм свикнала да имам в къщи всичко необходимо. *(Иска да вземе лимона. Гостът хваща ръката и. Жената навежда очи.)* Трябва да нарежа лимона.

Гостът. Аз ще го нарежа.

Жената. *(Издърпва ръката си.)* Аз пък ще сервирам.

Жената покрива част от масата с белоснежна покривка и слага на нея цветя, кристални чаши, шампанско и т. н.. Мъжът постила вестник, слага на другия край на масата бутилка коняк, хляб и парче салам.

Мъжът с тъмни очила. *(Тревожно.)* Къде си? Нали обеща веднага да се върнеш? *(След пауза.)* Защо не отговаряш?

Мъжът. *(Изпива коняка си.)* Значи вие смятате, че се сривам надолу. Но аз се издигам. Зависи кое смяташ за нагоре и кое - за надолу. По-рано си поставях разни нелепи цели, най-важната от които беше да се харесвам на всички. На жените, на началството, на тълпата. Мечтаех също като вас – да съм известен, да имам пари и власт. И имах същите огорчения - като вашите. Но сега съм надмогнал тези неща. Да, отдавна не съм се подстригвал, пантофите ми са прокъсани, но няма има някакво значение дали се е бръснал Айнщайн или с какви обувки е вървял към Голгота Христос?

Лекарят. Сега към какво се стремите?

Мъжът. Опитвам се да живея истински. *(Налива си още коняк.)* Да не се разпилявам на дребно, да не обикалям по криви пътеки.

Лекарят. Успявате ли?

Мъжът. Не знам. Засега съм по средата на пътя. Не върша гнусотии, но и нищо добро не съм направил. Захвърлих това, което мразя, но така и не съм намерил онова, което искам. Разделих се с хората, които са ми чужди, но не съм намерил онези, които могат да ми станат близки.

Лекарят. Точно това е причина за меланхолията ви. Вие сте самотен, приятелю мой, а не обичате самотата. Затова сте стигнали дотам, че давате последните си пари, за да си наемете събеседник, макар и платен.

Мъжът. Аз не крия, че имам нужда от приятел.

Лекарят. От жена.

Мъжът. Да, от жена. Но не коя да е, а единствената.

Лекарят. Вие търсите идеала си?

Мъжът. Съвсем не. Нека тя бъде с недостатъци, с драскотини и ръбове. Но нека тези ръбове да съвпадат с моите пукнатини.

Лекарят. Съществува ли тя, тази сродна на вас душа?

Мъжът. Съществува, но как да я намериш сред милионите хора? Колкото е по-сложна ключалката, толкова по-трудно се намира ключ за нея.

Лекарят. И какъв е изходът?

Мъжът. Хайде да пийнем.

Мълчаливо пият. Жената и Гостът също са на масата. Гостът отваря шампанското и налива в чашиите.

Жената. За какво пием?

Гостът. За нашата среща.

Жената. За нашата среща.

Гостът. За това, да се изпълнят всичките ви желания.

Жената. Торта ли искате или от сладкиша?

Гостът. Парченце от сладкиша. Защото вие сте го правили.

Жената. *(С леко кокетство.)* А аз ще си взема от тортата. Защото вие я донесохте.

Гостът. Благодаря. *(Оглежда стаята.)* Кой живее в съседство?

Жената. Никой. Аз живея тук сама.

Гостът. Чудесно. Значи сама сте си господарка. Не ви ли е скучно понякога?

Жената. Не само скучно, но и страшно.

Гостът. От какво ви е страх?

Жената. Знаем ли... Например, ако се разболея и викам за помощ, няма кой да ме чуе.

Гостът. Не мислете за такива неща. По-добре да пийнем още.

Жената. Не съм свикнала да пия вино.

Гостът. Понякога човек може да си го позволи. *(Вдига чаша.)* За вашия чар и красота.

Пият.

Танцувате ли?

Жената. Горе-долу.

Гостът. Да пуснем нещо бавно? Но първо още един тост. За вас. Хайде, хайде, не оставяйте чашата, изпийте я до дъно. Точно така.

Пият. Жената пуска музика и танцува с госта. Парализираната Бабичка пълзи по пода и се протяга към шишенцето, търкулнало се на недостижимо за нея разстояние – два-три метра. Мелодията на танца продължава да звучи, бавна и носталгична.

Мъжът. *(Отново отпива.)* Знаете ли за какво мисля сега? Изглежда наистина съм се занемарил. Казвате, че панталоните ми не са чисти, стаята - неразтребена. А защо да я чистя? За кого да се бръсна?

Лекарят. За себе си.

Мъжът. Не, не, това е несериозно. Както и да го увъртаме, но всеки от нас, даже най-закоравелият егоист, живее за другите. Ние очакваме любов и помощ, но и сами искаме да обичаме и да помагаме. И най-големият подлец се нуждае от хора – ако не за друго, то поне за да им прави мръсотии.

Бабичката пак се протяга към лекарството.

Лекарят. Разбирам ви. Аз също съм самотен.

Мъжът. Не, вие не ме разбирате. Вие имате семейство, жена...

Лекарят. Да си жена е най-лошият случай на самота.

Мъжът. А децата?

Лекарят. Минеш ли седемдесетте, започваш да се съмняваш дали си нужен на децата си и изобщо на когото и да е в света. Сега ще изляза от тук и може да се припадна някъде по стълбите... И вие мислите, че някой ще хукне да ме търси?

Мъжът. Тогава може би е време да се спрете?

Лекарят. Как така да спра?

Мъжът. Ами... да спрете да търчите по стълбите.

Лекарят. И тогава какво? *(След пауза.)* Не, по-добре да не спирам.

Мъжът. Уморявате ли се?

Лекарят. А вие как мислите? Толкова хора... всеки страда от нещо. Но вие продължавайте. Не сте платили, за да слушате мен.

Мъжът. Докторе, защо не се отбиете при мен още веднъж? Някой път, просто така...

Лекарят. С удоволствие... Но имам работа... От осем до три и от четири до девет...

Мъжът. Ето, виждате ли...

Лекарят. Какво да се прави?

Мъжът. По-рано страдах от самота, защото исках нещо повече за себе си. Грижи, топлина. Кой знае защо, бях си въобразил, че имам право на това. Сега самият аз искам да протегна някому ръка. Но никой няма нужда от мен. Никой.

Бабичката, изоставя опитите да достигне лекарството и прави безуспешни усилия да се качи обратно в креслото. А музиката продължава да звучи.

Сигурно има някой, който има нужда от мен. Но къде е той, къде е? Тези мисли ме побъркват. Люлея се като махало на часовник – къде е той, къде е, тя къде е?

Мъжът с тъмните очила. Къде съм аз, къде съм? *(Става.)* Ти къде изчезна? *(Тишина.)* Има ли някой тук? *(Опитва се да направи няколко крачки, но се натъква на масата, спира се и протяга ръце напред.)* Помогнете ми, аз не виждам. Знаете ли какво е да не виждаш? *(На сцената и в залата загасва осветлението. Гласът на Слепия звучи в пълна тъмнина.)* Вас питам – ако тук има някой – вие разбирате ли какво значи тъмнина и неизвестност? *(Мълчание.)* Ще попитате – защо говоря, щом тук няма никой. За мен винаги няма никой и няма нищо. Греша ли? *(Мълчание.)* Кажете, има ли някой тук? *(Не получава отговор, върти се в своето пространство, блъска се в мебелите. С първата дума на Жената осветлението се включва.)*

Жената. *(Спира да танцува.)* Зави ми се свят. Дали да не седнем пак на масата?

Гостът. *(Продължава да държи Жената прегърната през талията.)* Не, да седим през цялото време на масата е... скучно. По-добре е да си стоим така и да чувствам вашата близост...

Жената. *(Опитва се да се освободи от ръцете му.)* Хайде по-добре да си поговорим за нещо.

Гостът. Досега приказвахме. Време е, да се заемем с нещо друго. *(Прегръща Жената все по-настойчиво.)*

Жената. Страхувам се, че доста си пийнахте.

Гостът. Аз съм абсолютно трезвен.

Жената. Нека се върнем на масата.

Гостът. *(С насмешка.)* Предпочитам друга мебел. *(Дърпа зашеметената Жена към леглото.)*

Жената. Какво правите? Пуснете ме!

Гостът. *(Грубо.)* Я не се превземай. Поиграхме си на обноски, стига толкова.

Жената. Пуснете ме!

Гостът. Не се прави на девственица.

Жената. *(Изтръгва се.)* Ето какъв си бил, значи! Махай се!
Гостът. Първо ще получа това, за което съм дошъл.
Жената. *(Отчаяна.)* А за какво си дошъл?
Гостът. Знаеш за какво, не си малка. *(Приближава се плътно до нея.)*
Жената. Моля ти се, недей.
Гостът. А защо ме покани?
Жената. Не ме докосвай! Ще викам!
Гостът. Кой ще те чуе? *(Смъква роклята и.)*
Жената. Помощ! Няма ли кой да ми помогне!

Мъжът и Лекарят меланхолично посрѣбват коняк. Бабичката безпомощно лежи на пода на няколко сантиметра от шишенцето. Слепият прави няколко крачки напред. С първата му дума сцената и залата потъват в тъмнина.

Слепият. Защо постъпи така? Защо ме остави сам? *(Чува се как крачи несигурно и се препъва.)* Къде е вратата? Ако има някой, моля, помогнете ми! Толкова ли е трудно да ме заведете до вратата? Или и вие не можете да се виждате един друг? Или пък изобщо ви няма? Кажете, има ли някой тук?

Слепият млъква. Когато отново светва, на сцената липсват Слепият, Лекарят и Гостът. Мъжът стои самотен на предишното си място на масата с чаша в ръка. Бабичката се мята на пода. Жената лежи в леглото. Звъни телефонът. Жената вдига слушалката. Гласът е вял безизразен.

Жената. Да. Разбира се, аз съм. Нищо не се е случило. Така ти се струва. Не. Така и не дойде. Казвам ти, че този, когото очаквах, не дойде. Не знам. Мисля че никога.

Докато Жената говори, Мъжът допива бутилката, сваля си ризата и панталоните и се мушва в леглото, но не ляга, а остава седнал, клати се като махало на часовник и повтаря едни и същи думи.

Няма защо да ме успокояваш, аз съм съвършено спокойна. Отдавна ми е станало ясно, че никому не съм притрябвала и никога никому няма да потрябвам. Човек трябва да гледа истината в очите. Може и да имало, някой, който е бил предопределен за мене, но явно пътищата ни са се разминали. Какво, не е ли така? Тогава можеш ли да ми кажеш, къде е той?
МЪЖЪТ. *(Клати се.)* Къде е?... Къде е?... Къде е?...

А на заден план, момчето и момичето от скулптурата „Вечна пролет“ – млади, гъвкави, пълни с живот и любов – стоят в прегръдка, която слива душите и телата им.

КРАЙ